

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. +370 5 251 4188, el. p. info@teismai.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

El. p. LRVkanceliarija@lrv.lt

daiva.zaromskyte@lrv.lt

Teikiama per TAIS

2026-09- Nr. 36P-

| 2026-09-01 Nr. 26-11793

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL DVIDEŠIMT PIRMOSIOS LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS NUOSTATŲ ĮGYVENDINIMO PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Teisėjų taryba, susipažinusi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano projektu (toliau – Plano projektas), pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

Teisėjų taryba atkreipia dėmesį, kad teismų sistemos veiksmingumas, nepriklausomumas, tinkamas žmogiškųjų ir finansinių išteklių užtikrinimas bei saugi teismų aplinka yra tarpusavyje susijusios sąlygos, būtinos tinkamam teisingumo vykdymui. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Plano projekte atitinkamai sustiprinti priemones, susijusias su teisėjo komandos darbo sąlygomis, teismų saugumu, teismų sistemos finansavimu, teisėjų darbo krūviu ir teismų informacinių išteklių atsparumu.

1. Dėl teisėjo komandos darbo užmokesčio ir Plano projekto 9.10 papunkčio

Plano projekto 9.10 papunktyje numatyta, siekiant efektyvesnio teisingumo sistemos veikimo ir didesnio darbo teismuose patrauklumo, įvertinti teismų sistemai pavestoms funkcijoms įgyvendinti reikalingų žmogiškųjų išteklių poreikį, parengti priemones, padėsiančias veiksmingiau formuoti teisėjo komandą (teisėjų padėjėjų, posėdžių sekretorių, teismo psichologų), taip pat įvertinti teisėjo komandos darbo užmokesčio peržiūros galimybes. Teisėjų tarybos vertinimu, šios priemonės įgyvendinimo rezultatas turėtų būti apibrėžtas konkrečiu siektinu teisėjo komandos darbo užmokesčio dydžiu, o ne apsiriboti tik galimybių jį peržiūrėti įvertinimu.

Teisėjų taryba yra parengusi pasiūlymus dėl teisėjo komandos darbo užmokesčio didinimo, kuriuose nustatytas konkretus siektinas darbo užmokesčio lygis. Šie pasiūlymai, įskaitant Teisėjų tarybos nutarimą ir Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 107, 108, 126 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 126¹ straipsniu įstatymo projektą su lydimąja medžiaga, jau buvo pateikti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai. Šiuo raštu minėti dokumentai taip pat teikiami kaip priedai. Atsižvelgiant į tai, tikslinga, kad šis konkretus siekis būtų atspindėtas ir Plano projekte, taip užtikrinant aiškų priemonės įgyvendinimo rezultatą ir galimybę objektyviai įvertinti pasiektą pažangą.

**LIETUVOS
TEISMAI**

Todėl siūlytina Plano projekto 9.10 papunktyje numatyti konkretų teisėjo komandos darbo užmokesčio didinimo tikslą, nustatant, kad iki 2028 m. teisėjų padėjėjų, posėdžių sekretorių ir teismo psichologų darbo užmokestis būtų padidintas iki Teisėjų tarybos parengtuose pasiūlymuose nurodyto dydžio – teisėjo padėjėjo apylinkės teisme – 50 proc., apygardos teisme ir Regionų administraciniame teisme – 53 proc., Lietuvos apeliaciniame teisme – 55 proc., Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme – 57 proc., Lietuvos Aukščiausiajame Teisme – 60 proc. atitinkamos grandies teisėjo pareiginės algos; teismo posėdžių sekretoriaus – 35 proc. atitinkamos grandies teisėjo pareiginės algos; teismo psichologo – 45 proc. atitinkamos grandies teisėjo pareiginės algos.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina Plano projekto 9.10 papunktį išdėstyti taip:

„Siekiant efektyvesnio teisingumo sistemos veikimo ir didesnio darbo teismuose patrauklumo, kartu su Teisėjų tarybos, Finansų ministerijos ir kitų institucijų atstovais įvertinti teismų sistemai pavestoms funkcijoms įgyvendinti reikalingų žmogiškųjų išteklių poreikį, parengti priemones, padėsiančias veiksmingiau formuoti teisėjo komandą (teisėjų padėjėjų, posėdžių sekretorių, teismo psichologų), užtikrinti teisėjo komandos darbo užmokesčio didinimą iki Teisėjų tarybos pasiūlymuose nustatyto siektino lygio, taip pat parengti pasiūlymus dėl objektyvaus teismų sistemos finansavimo modelio.“

2. Dėl teismų saugumo užtikrinimo

Teisėjų taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Plano projekte nėra numatyta atskira priemonė teismų saugumui stiprinti. Teismų saugumas yra pamatinė nepriklausomų teismų veiklos sąlyga. Teismų nepriklausomumas turi būti užtikrinamas ne tik teisinėmis garantijomis, bet ir tinkama fizine bei psichologine teismų, teisėjų, teismų darbuotojų ir proceso dalyvių apsauga, taip pat teismų pastatų ir teritorijų saugumu.

Teisėjų taryba pažymi, kad teismų saugumo stiprinimo klausimas jau buvo keliamas ankstesnės Vyriausybės laikotarpiu. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2025 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. 1R-15 buvo sudaryta darbo grupė teismų ir teisėjų saugumo klausimams spręsti. Atsižvelgiant į tai, tikslinga užtikrinti šios darbo grupės veiklos tęstinumą ir jos parengtų pasiūlymų įgyvendinimą.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina Plano projekte numatyti priemonę:

„Tęsti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro sudarytos darbo grupės teismų ir teisėjų saugumo klausimams spręsti veiklą, įvertinti teismų saugumo būklę ir parengti pasiūlymus dėl teisėjų, teismų darbuotojų, proceso dalyvių, teismų pastatų ir teritorijų saugumo stiprinimo priemonių parengti bei numatyti prioritetinių saugumo priemonių įgyvendinimą.“

Priemonės vykdytoja siūlytina nurodyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministeriją, dalyvaujant Teisėjų tarybai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir kitoms institucijoms pagal kompetenciją.

3. Dėl Plano projekto 2.14 papunkčio

Plano projekto 2.14 veiksmu numatyta užtikrinti kritinės valstybės skaitmeninės infrastruktūros ir valstybės informacinių išteklių atsparumą, įveiklinant hibridinės debesijos ir skaitmeninės ambasados modelius.

Teisėjų tarybos vertinimu, įgyvendinant šį veiksma aktuali įvertinti ir teismų informacinių išteklių atsparumo bei veiklos tęstinumo užtikrinimo poreikius. Lietuvos teismų informacinė sistema (LITEKO) yra teismų veiklai reikšminga valstybės informacinė sistema, kurios veikimas yra tiesiogiai susijęs su pagrindinių teismų veiklos procesu, įskaitant bylų administravimą,

procesinių dokumentų tvarkymą, bylų paskirstymą, duomenų mainus ir elektroninių paslaugų teikimą, užtikrinimu.

Atsižvelgiant į tai, įgyvendinant šį veiksma ir vertinant valstybės informacinių išteklių atsparumo bei veiklos tęstinumo sprendinius, tikslinga užtikrinti teismų sistemos atstovų dalyvavimą.

Todėl siūlytina Plano projekto 2.14 veiksmo dalyvaujančių institucijų sąrašą papildyti Teisėjų taryba ir Nacionaline teismų administracija, nekeičiant paties veiksmo formuluotės.

4. Dėl Plano projekto 9.8 papunkčio

Plano projekto 9.8 papunktyje numatyta tobulinti administracinių ginčų nagrinėjimo sistemą, be kita ko, nustatant papildomas privalomo ikiteisminio ginčų nagrinėjimo kategorijas, ilgesnius skundų dėl administracinių sprendimų padavimo terminus ir gerinant asmenų prieinamumą prie ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo.

Teisėjų tarybos vertinimu, šios priemonės gali turėti tiesioginės įtakos administracinių teismų darbo krūviui, bylų srautams ir teisingumo vykdymo organizavimui. Todėl rengiant ir įgyvendinant šią priemonę tikslinga užtikrinti teismų savivaldos ir teismų administravimo institucijų dalyvavimą.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina prie Plano projekto 9.8 papunkčio dalyvaujančių institucijų papildomai nurodyti Teisėjų tarybą ir Nacionalinę teismų administraciją.

5. Dėl Plano projekto 9.23 papunkčio

Plano projekto 9.23 papunktyje numatyta plėsti žalos atlyginimo ne teismo tvarka galimybes, siekiant geriau apsaugoti žmogaus teises ir mažinti teismams tenkantį darbo krūvį.

Teisėjų tarybos vertinimu, kadangi viena iš šios priemonės tiesiogiai įvardytų siekiamybių yra mažinti teismų darbo krūvį, rengiant ir įgyvendinant atitinkamus sprendimus turėtų dalyvauti teismų savivaldos ir teismų administravimo institucijos. Tai sudarytų galimybę įvertinti planuojamų pakeitimų poveikį bylų skaičiui, teismų darbo krūviui ir teisingumo vykdymo efektyvumui.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina prie Plano projekto 9.23 papunkčio dalyvaujančių institucijų papildomai nurodyti Teisėjų tarybą ir Nacionalinę teismų administraciją.

Teisėjų taryba prašo įvertinti šias pastabas ir pasiūlymus bei atitinkamai patikslinti Plano projektą.

Teisėjų taryba yra pasirengusi dalyvauti toliau rengiant ir įgyvendinant Plano projekte numatytas su teismų veikla susijusias priemones.

PRIDEDAMA. Teismų įstatymo Nr. I-480 107, 108, 126 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 126¹ straipsniu įstatymo projektas su lydimąja medžiaga, *ADOC* formatu.

Pirmininkė

Danguolė Bublienė